BERLINGSKE
1. SEKTION FREDAG 28. OKTOBER 2016

Bollywood-instruktørens balanceakt

Af Lasse Karner laka@berlingskemedia.dk

Den indiske filminstruktør Karan Johar er havnet i et politisk stormvejr, fordi hans nye film har en pakistaner på rollelisten. Uro og angreb i Kashmir har igen vakt hadet til live mellem arvefjenderne Indien og Pakistan.

Igen og igen har den indiske filminstruktør Karan Johar slået fast, at han bare gerne vil gøre folk glade. Hans film er typisk af den sukkersøde romantiske slags, der bliver masseproduceret i Bollywood. Umiddelbart ganske uskyldigt, skulle man tro. Men 44-årige Karan Johar er havnet i en situation, hvor han bliver sønderbombet med kritik fra alle sider inklusive den indiske regering. Alt sammen på grund af en birolle i hans seneste film, der har premiere i dag. Rollens indehaver er nemlig pakistaner. Filmbranchen i både Pakistan og Indien er blevet slagmark for de to nabolandes eskalerende uenigheder. Baggrunden er den seneste tids uroligheder i Kashmir-regionen, der traditionelt set har været en kilde til konflikt.

Kashmir har været delt mellem Indien og Pakistan, siden de to lande sikrede sig uafhængighed fra Storbritannien i 1947. Pakistan kontrollerer den nordvestlige del med tre millioner indbyggere, mens Indien kontrollerer den sydøstlige del, hvor der bor ni millioner. To gange siden uafhængigheden har de to atommagter bekriget hinanden på grund af situationen i Kashmir. Nu er nationalfølelserne og hadet igen blusset op.

Det begyndte med et angreb på en indisk militærlejr - sandsynligvis udført af en militant, muslimsk oprørsgruppe med base i Pakistan. Indien svarede igen med nålestiksoperationer på den anden siden af grænsen. Konflikten har kostet adskillige civile menneskeliv og ført til folkelige protester i begge lande.

I Pakistan har det bl.a. betydet, at myndighederne har besluttet at forbyde visning af indiske produktioner på TV og i biografer.

I Indien vil pakistanske skuespillere blive udelukket fra job i filmindustrien, lyder det fra landets producentforening. Og hvad gør man så, når man allerede har en pakistaner på rollelisten, og alt er klappet og klart til premiereaftenen?

Karan Johar er kendt som en liberal stemme blandt Bollywoods stjerner. Han har ofte brugt sin popularitet til at sige sin mening - og er sluppet godt fra det. Han er både instruktør, producer, manuskriptforfatter, skuespiller og vært på TV-programmet *Koffee with Karan*. Han voksede op i filmens verden som søn af stifteren af et produktionsselskab og kender Indiens mangfoldige underholdningsindustri ud og ind. Men denne gang er han på glatis. Filmen - med den uskyldige titel »Dette hjerte er kompliceret« - er blevet et hadeobjekt for hindunationalistiske grupper og politikere i Indien. Især partiet Maharashtra Navnirman Sena fra den yderste højrefløj har været efter Karan Johar. Partiets trusler har bl.a. handlet om at blokere eller begå hærværk mod biografer, der viser filmen.

Argumenter slog ikke til

Karan Johar forsøgte i begyndelsen at tale sig ud af problemerne og bad om forståelse for, at filmen var lavet før den nuværende krise. Og et forbud mod pakistanske skuespillere ville ikke mindske risikoen for terror, argumenterede han. Da det ikke virkede, skiftede han strategi og offentliggjorde en video, hvori han svor troskab til nationen og lovede fremover ikke at bruge skuespillere fra »nabolandet«.

»Jeg respekterer den indiske hær. Jeg saluterer den indiske hær, for alt hvad den gør for at beskytte os under disse forhold. Jeg respekterer den af hele mit hjerte,« ytrede Karan Johar med ansigtet lagt i alvorlige folder.

Men der skulle penge på bordet, før ledelsen i Maharashtra Navnirman Sena ville afblæse kampagnen mod visning af filmen. Partiets formand offentliggjorde sidste uge stolt, at Karan Johar var gået med til at betale et millionbeløb i bod til den indiske hær for at bruge den pakistanske skuespiller. Dermed ser det ud til, at de indiske biografgængere får lov at se filmen.

Men kritikken af Karan Johar er ikke stilnet af. Højrefløjen håner ham for først at bakke op om den nationalpatriotiske linje, da han var løbet tør for andre muligheder.

Fra den anden side af det politiske spektrum bliver han beskyldt for at give køb på vigtige principper og lade sig afpresse.

Selv Indiens hindunationalistiske regeringsparti tager afstand fra kompromisset indgået med det mindre og endnu mere nationalistiske Maharashtra Navnirman Sena. Forliget var forkert, lød det tirsdag fra den indiske informationsminister.

Så uanset om Karan Johar træder til den ene eller den anden side, vælter kritikken ned over ham. Til gengæld har hans nye film fået ualmindelig meget medieomtale.

Lasse Karner er Berlingskes korrespondent i Kina

BLÅ BOG

Karan Johar

Født i Mumbai i 1972. Hans far stiftede et produktions- og distributionsselskab, der siden har produceret de fleste af Karan Johars film.
Som ung studerede Karan Johar fransk, før han i 1995 indledte sin filmkarriere. Få år senere debuterede han som instruktør af en spillefilm, der blev en stor succes.
I 2004 sendtes talkshowet Koffee with Karan for første gang, hvor Karan Johar er værten, der interviewer kendisser. Showets femte sæson begynder næste måned.

